

POWIATOWY URZĄD PRACY
ul. 3 Maja 55, 07-300 Ostrów Mazowiecka
tel. (0-29) 745-33-93, 745-21-51 fax. 745-21-52
e-mail: pupom@post.pl

***MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM
ZA I PÓŁROCZE 2013 ROK***

Ostrów Mazowiecka, październik 2013

Monitoring składa się z następujących części:

I.	Wstęp	3
II.	Analiza bezrobocia w powiecie ostrowskim według zawodów i grup zawodów	4
III.	Analiza ofert pracy w powiecie według zawodów i grup zawodów	8
IV.	Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	10
V.	Uwagi.....	15
VI.	Aneks statystyczny	15

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2013r. Nr 69 poz. 674 ze zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Tego typu analizy są niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rynku pracy poprzez stosowanie różnorodnych instrumentów, adekwatnych do zakładanych celów. Szczególnej uwagi wymaga dostosowanie systemu kształcenia, a także projektowania kierunków szkoleń zawodowych (np. realizowanych przez różne instytucje w ramach EFS) do zmieniających się wymogów rynku pracy. Realizowanie tego zamierzenia wymaga weryfikacji i analizy bieżących danych dotyczących poziomu oraz struktury bezrobocia i ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego analizowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, które dotyczą kształtowania popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy oraz kształcenia zawodowego. Jest on sporządzany w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Niniejsze sprawozdanie pn. „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim za I półrocze 2013 roku*” ma także na celu wyposażyć doradców zawodowych i pośredników pracy w niezbędną wiedzę oraz ułatwić projektowanie i realizację programów rynku pracy.

II. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

BEZROBOCIE WEDŁUG ZAWODÓW

Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrowskim według stanu na koniec I półrocza 2013 roku, wykazanej w badaniu T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, że najliczniejszą grupą bezrobotnych są osoby bez zawodu - jest to **1907 osób** (tj. blisko **35,5%** ogółu osób bezrobotnych), w tym **974 kobiet**.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim

Tabela 1

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Bezrobotnych w zawodzie	Kobiety
1.	Sprzedawca	522301	255	236
2.	Asystent ekonomiczny – [zawód szkolny: Technik ekonomista]	331403	191	175
3.	Technik mechanik	311504	149	11
4.	Ślusarz	722204	144	7
5.	Tokarz w metalu	722314	93	30
6.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	90	79
7.	Krawiec	753105	88	86
8.	Kucharz małej gastronomii	512002	77	50
9.	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	613003	75	45
10.	Ekonomista	241102	65	54
11.	Technik rolnik	314207	60	46

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I połowy 2013 roku.

Porównując powyższe zestawienie, które nieznacznie różni się od analogicznej tabeli według stanu na koniec I półrocza 2012 roku, można zauważyć tylko niewielkie zmiany. Nadal najwięcej osób bezrobotnych (poza

wspomnianą wyżej kategorią: bez zawodu) legitymuje się zawodami: sprzedawca, technik ekonomista, technik mechanik i ślusarz. Układ powyższej tabeli wynika z procesów zachodzących w I półroczu 2013 na lokalnym rynku pracy oraz struktury edukacji ponadpodstawowej w powiecie ostrowskim. W powyższej tabeli uwidocznił się efekt stabilizacji poziomu bezrobocia w powiecie ostrowskim, mimo ogólnego spowolnienia gospodarczego (szczególnie dotkliwego właśnie w I połowie 2013 roku) oraz nadal ograniczone środki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Symptodem wspomnianego wyżej spowolnienia gospodarczego jest nadal zwiększenie liczby bezrobotnych sprzedawców w stosunku do końca I półrocza 2011 i I półrocza 2012 roku. Świadczy to o zmniejszaniu się obrotów w handlu.

Można zauważyć, że w zawodach technik ekonomista, technik mechanik oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego znaczna liczba osób bezrobotnych spowodowana jest napływem osób młodych (absolwentów) kończących corocznie szkoły ponadgimnazjalne, właśnie o takich kierunkach kształcenia.

Ciągle istotnym problemem jest znaczna liczba bezrobotnych ekonomistów. Ten kierunek studiów czy szkół policealnych jest stale bardzo popularny, mimo, że nie gwarantuje zatrudnienia. Te same stwierdzenia można odnieść do kierunku: pedagog i administracja publiczna mimo, że nie są one wykazywane w powyższej tabeli. Czynnikiem wpływającym na poziom bezrobocia wśród pedagogów są redukcje zatrudnienia w szkołach, które nasiliły się w 2013 roku.

Na uwagę zasługuje zawód sprzedawcy, bo jak wynika z danych, corocznie osiąga on wysoką pozycję w zestawieniach obrazujących liczbę bezrobotnych w poszczególnych zawodach. Związane jest to z dużą rotacją pracowników w handlu, która wynika z podatności tej branży na zjawiska makroekonomiczne (spowolnienie gospodarcze) i realnym spadkiem siły nabywczej dochodów konsumentów na lokalnym rynku. Zawód ten nie wymaga określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji zawodowych, a można go uzyskać poprzez ukończenie szkoleń (trwających krócej niż nauka w szkole) lub nawet krótkotrwałe wykonywanie pracy na tym stanowisku.

Nadal są wykazywane w półrocznych zestawieniach na wysokich pozycjach zawody takie jak: ślusarz czy tokarz, mimo braku napływu absolwentów kształconych w tych kierunkach. Wynika to z faktu pozostawania w ewidencji osób długotrwale bezrobotnych, które kształciły się w młodości w dostępnych im kierunkach zawodowych. Rejestrując się w PUP, osoby te podały powyższe zawody jako zawód do statystyk i od tego czasu ich sytuacja zawodowa nie uległa

zmianie (np. nie wykonywały innego zawodu, który można przyjąć jako zawód do statystyk lub wykonywały prace proste, typu: robotnik gospodarczy). Tu również nie nastąpiła istotna zmiana w porównaniu do zestawienia z końca I półrocza 2012 roku, choć odnotować należy niewielki wzrost liczby bezrobotnych tokarzy.

Na szczególną uwagę zasługują osoby w kategorii: bez zawodu. Ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych nie zwiększył się w porównaniu do stanu z końca I półrocza 2012 roku. Niemniej jednak jest to najliczniejsza kategoria Osoby zarejestrowane jako bezrobotne z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym bądź średnim ogólnokształcącym/profilowanym, którzy nie posiadają jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego, są rejestrowani w ewidencji osób bezrobotnych jako grupa osób bez kwalifikacji. Jest to coraz liczniejsza grupa (jest to obserwowany od kilku lat trend) i stanowi coraz większy odsetek ogółu bezrobotnych, ponieważ co roku następuje napływ bezrobotnych absolwentów gimnazjów oraz liceów. Jednocześnie z obserwacji wynika, iż ta grupa jest elastyczną grupą i najczęściej po ukończonym szkoleniu/kursie, gdy osoba przekwalifikuje się, jest gotowa do wykonywania powierzonych prac na kilku różnych stanowiskach pracy. Osoby z tej kategorii bezrobotnych najczęściej kontynuują naukę na różnych poziomach w trybie zaocznym. Niestety bardzo często jest to nauka na nie trafionych kierunkach, na które nie ma zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

Reasumując: struktura zawodowa osób bezrobotnych podlega zmianom zależnym od procesów zachodzących na rynku pracy (spowolnienie gospodarcze, ograniczenie środków z Funduszu Pracy) i tendencji w kształceniu (podejmowanie decyzji przez liczne grupy młodzieży o kształceniu w liceach ogólnokształcących i profilowanych).

BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Dane przedstawiające strukturę zawodową osób bezrobotnych według grup zawodowych wskazanych w zestawieniu T-I/P-1a tj. struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2013 roku, wskazują, że najwięcej bezrobotnych występuje w grupach zawodowych, które obrazuje poniższa tabela (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Bezrobotni według grup zawodów

Tabela 2

Lp.	Kod zawodu (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
3.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
4.	52	Sprzedawcy i pokrewni
5.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
6.	51	Pracownicy usług osobistych
7.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
8.	74	Elektrycy i elektronicy
9.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów
10.	61	Rolnicy produkcji towarowej

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-1a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Powyższa tabela przedstawia grupy zawodowe, zawierające zawody, którymi legitymuje się największa liczba osób bezrobotnych spośród zarejestrowanych. Powyższe zestawienie niewiele różni się od tego z końca I półrocza 2012 roku. Zmiany dotyczą pozycji 9 i 10. Z tabeli wypadła grupa zawodów: „Średni personel do spraw zdrowia”, a na jej miejscu znalazła się grupa zawodów: „Kierowcy i operatorzy pojazdów.”

Oznacza to, że zmiany zachodzące na lokalnym rynku pracy, uwidocznione w Tabeli nr 1, zachodziły właśnie w obrębie wyszczególnionych w Tabeli nr 2 grup zawodowych. Świadczy to także o stosunkowo powolnych zmianach w strukturze gospodarczej powiatu i kierunkach kształcenia ponadgimnazjalnego.

III. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

Istotnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy ofert pracy, która pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy, w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Według sprawozdania T-I/P-3 tj. oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w I półroczu 2013 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Maz. odnotowano **630** ofert pracy (subsydiowanych i niesubsydiowanych – w tym **256** ofert stażu). Jest to nieznaczny spadek liczby ofert pracy w porównaniu do stanu z końca I półrocza 2012 roku (o blisko **3,7%**). Istotną różnicą poniższego zestawienia w stosunku do danych za I półrocze ubiegłego roku jest brak ofert pracy dla szwaczek.

Poniżej przedstawiono zawody, na które pracodawcy zgłaszali największe zapotrzebowanie:

Oferty pracy według zawodów

Tabela 3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2013 roku
1.	515303	Robotnik gospodarczy	93
2.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	80
3.	522301	Sprzedawca	70
4.	911290	Pozostałe pomoce, sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	40
5.	432103	Magazynier	25
6.	723102	Mechanik pojazdów samochodowych	16
7.	931301	Robotnik budowlany	15
8.	514101	Fryzjer	12
9.	731790	Kucharz	11
10.	412001	Sekretarka	11

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-IIP-3 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2013 roku.

W badanym okresie najwięcej ofert pracy zgłoszono w zawodzie robotnik gospodarczy. Należy jednak podkreślić, że był to efekt zatrudnienia w ramach subsydiowanych form zatrudnienia ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Pracy. Dotyczy to także miejsc pracy w zawodach: pozostali pracownicy obsługi biurowej, sekretarki oraz pozostałe pomoce, sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że pracodawcy sektora usług zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników głównie w zawodach: sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer i kucharz. Natomiast przemysł i budownictwo poszukiwały pracowników przede wszystkim do prac wymagających relatywnie niskich kwalifikacji (magazynier, robotnik budowlany).

Tendencje na rynku pracy w stosunku do stanu z końca I półrocza 2012 roku, wskazują na stabilizację poziomu bezrobocia, mimo zdecydowanie większej liczby miejsc pracy niż w roku ubiegłym, dofinansowanych ze środków EFS i FP. Wynika to ze spowolnienia gospodarczego, które miało istotny wpływ na lokalny rynek pracy w pierwszej połowie bieżącego roku. Subsydiowane oferty pracy w pewnej mierze zrównoważyły zjawisko spowolnienia gospodarczego na lokalnym rynku pracy

OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Poniżej przedstawione zestawienie powiązane jest z Tabelą nr 3, obrazującą oferty pracy w poszczególnych zawodach, z uwagi na przynależność poszczególnych zawodów do dużych grup zawodowych, gdzie w końcu I półrocza 2013 roku obserwowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej oferty pracy w zawodach szeregujących się w następujących grupach (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego).

Oferty pracy według grup zawodów

Tabela 4

Lp.	Kod zawodu (2-cyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	51	Pracownicy usług osobistych
2.	34	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni
3.	52	Sprzedawcy i pokrewni

4.	91	Pomoce domowe i sprzątaczk
5.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
6.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędzeń i pokrewni
7.	93	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej
8.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
9.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów
10.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-3a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Powyższe zestawienie, w powiązaniu z Tabelą nr 3, obrazuje wspomniane wyżej trendy na lokalnym rynku pracy, które zarysowały się w I połowie 2013 roku. Subsydiowane formy zatrudnienia były kierowane głównie do pierwszej, drugiej, czwartej i piątej grupy zawodów. Wynika to z konieczności aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (a więc m. in. osób bez kwalifikacji, wykształcenia średniego, osób do 25 roku życia, czy po ukończeniu 50 roku życia). Natomiast oferty pracy w pozostałych grupach zawodów wynikają ze specyfiki struktury gospodarczej powiatu ostrowskiego, tj. dominacji sektora rolniczego, stosunkowo niskiego poziomu rozwoju sfery usług rynkowych (z wyjątkiem usług związanych z naprawami pojazdów) oraz rozwoju niezbyt zaawansowanych technologicznie gałęzi przemysłu i budownictwa (proste prace produkcyjne), a także dość dynamicznego rozwoju transportu.

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Jednym z podstawowych mierników do prowadzenia monitoringu popytu i podaży na rynku pracy jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w danym zawodzie.

W zależności od wartości wskaźnika w przedziale od 0 do 0,9 mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi, w przedziale od 0,9 do 1,1 określone

są zawody zrównoważone, natomiast zawody deficytowe wyrażone są wskaźnikiem powyżej 1,1.

ZAWODY DEFICYTOWE – Tabela rankingowa

Tabela 5

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	515303	Robotnik gospodarczy	46,5000
2.	721207	Spawacz ręczny gazowy	5,0000
3.	213201	Doradca rolniczy	4,0000
4.	933304	Robotnik magazynowy	3,0000
5.	523001	Kasjer biletowy	3,0000
6.	941201	Pomoc kuchenna	2,5000
7.	411004	Technik prac biurowych	2,5000
8.	412001	Sekretarka	2,2000
9.	332302	Zaopatrzeniowiec	2,0000
10.	431101	Asystent ds. księgowości	2,0000
11.	532902	Pomoc dentystyczna	2,0000
12.	811106	Operator ładowarki	2,0000
13.	834202	Operator maszyn drogowych	2,0000
14.	962906	Woźny	2,0000
15.	931205	Robotnik drogowy	1,6667
16.	721404	Monter konstrukcji stalowych	1,5000
17.	334306	Technik administracji	1,4286
18.	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	1,3333
19.	513101	Kelner	1,2500
20.	331301	Księgowy	1,2000
21.	432103	Magazynier	1,1364

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2013 roku.

Zawody deficytowe występują na rynku pracy znacznie rzadziej niż zawody nadwyżkowe. Jest to spowodowane tym, że istnieje większe zapotrzebowanie na pracowników o danych kwalifikacjach niż rzeczywista liczba osób posiadających te kwalifikacje. Rzeczywisty popyt na dane zawody warto zatem rozpatrywać z uwzględnieniem innych źródeł pozyskiwania pracowników, niż Powiatowy Urząd Pracy. Pracodawcy poszukują potrzebnych im pracowników także poprzez: ogłoszenia w mediach, sieć znajomych, agencje pracy itd.

Tabela nr 5 przedstawia 21 zawodów deficytowych. I tu należy wskazać na istotny problem interpretacyjny. Na przykład jako deficytowy są wymieniane

zawody: sekretarka, asystent ds. księgowości, technik administracji, mimo że w tych zawodach, w ramach staży, jest aktywizowana najliczniejsza grupa bezrobotnych bez zawodu lub doświadczenia zawodowego z wykształceniem średnim lub wyższym (np. absolwenci LO, technicy ekonomiści, czy ekonomiści). W rzeczywistości więc są to raczej zawody nadwyżkowe, ze względu na dużą liczbę kandydatów bez wyuczonego zawodu bądź bez doświadczenia zawodowego. Te same problemy interpretacyjne dotyczą innych zawodów (np. robotnik gospodarczy, pomoc kuchenna czy woźny) . W zawodach tych, w ramach subsydiowanych form, aktywizowane są osoby bez kwalifikacji lub ze zdezaktualizowanymi kwalifikacjami, bezrobotni z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym.

ZAWODY NADWYŻKOWE – Tabela rankingowa

Tabela 6

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	722314	Tokarz w metalu	0,0286
2.	752208	Stolarz meblowy	0,0333
3.	753303	Szwaczka	0,0426
4.	722204	Ślusarz	0,0526
5.	711202	Murarz	0,0667
6.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,1429
7.	751204	Piekarz	0,1538
8.	522305	Technik handlowiec	0,2000
9.	243106	Specjalista ds. marketingu i handlu	0,2000
10.	713102	Malarz budowlany	0,2500
11.	512002	Kucharz małej gastronomii	0,3125
12.	225101	Lekarz weterynarii	0,3333
13.	324002	Technik weterynarii	0,3333
14..	432302	Dyspozytor transportu samochodowego	0,3333
15.	228301	Fizjoterapeuta	0,4000
16.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,4571
17.	514207	Technik usług kosmetycznych	0,5000
18.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,5000
19.	723308	Mechanik maszyn rolniczych	0,5000
20.	522305	Elektryk	0,5000
21.	751105	Rzeźnik - wędliniarz	0,5000
22.	814104	Wulkanizator	0,5000
23.	833203	Kierowca ciągnika rolniczego	0,5000
24.	961302	Robotnik placowy	0,5000

25.	522301	Sprzedawca	0,5833
26.	514101	Fryzjer	0,6000
27.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,6154
28.	911207	Sprzątaczką biurowa	0,6250
29.	512001	Kucharz	0,6471
30.	832202	Kierowca samochodu dostawczego	0,8000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2013 roku.

W powyższej tabeli wyszczególniono zawody nadwyżkowe w powiecie ostrowskim, które wystąpiły w I półroczu 2013 roku. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w/w tabela znacząco różni się od zestawienia z końca I półrocza 2012 roku. Zwraca uwagę występowanie w powyższej tabeli zawodów, w których zarzucono kształcenie (np. ślusarz, stolarz meblowy, tokarz). Wynika to z faktu, że część bezrobotnych rejestrując się w PUP jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym (często wyuczonym wiele lat temu), a część w zawodzie wykonywanym w zależności od tego jaki zawód zostanie przyjęty do statystyk. Jest to zgodne z konstrukcją systemu informatycznego SI SYRIUSZ służącego do obsługi osób bezrobotnych. Dodatkowo wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami które nie ograniczają się tylko do jednego zawodu, a w chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym kodem zawodowym (ostatnio wykonywanym lub wyuczonym). Bezrobotni posiadający kilka zawodów mogą zatem, w zależności od potrzeb rynku pracy, podjąć zatrudnienie zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych. Należy też ponownie podkreślić problemy interpretacyjne, związane z wyliczonym wskaźnikiem nadwyżki (deficytu) danego zawodu. Do wykonywania wielu zawodów potrzebne są podobne kwalifikacje (np. mechanik pojazdów samochodowych i mechanik samochodów ciężarowych). Natomiast wykonywanie pewnych prac nie wymaga żadnych szczególnych kwalifikacji np. w takich zawodach jak: robotnik placowy czy sprzątaczką biurowa. Do wykonywania innych zawodów (np. sprzedawca) niezbędne są odpowiednie predyspozycje, a mniejsze znaczenie mają odpowiednie wykształcenie czy umiejętności zawodowe. Z tego względu najtrafniej wyżej wymieniony wskaźnik obrazuje sytuację zawodów wymagających określonego wykształcenia i kwalifikacji (np. lekarz weterynarii).

Zestawienie zawodów zrównoważonych.

Tabela 7

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik równowagi
1.	233012	Nauczyciel języka polskiego	1,0000
2.	234190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	1,0000
3.	311890	Technik farmaceutyczny	1,0000
4.	422602	Recepcjonista	1,0000
5.	532202	Siostra PCK	1,0000
6.	711101	Konserwator budynków	1,0000
7.	712501	Monter/składacz okien	1,0000
8.	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	1,0000
9.	912102	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	1,0000
10.	832201	Kierowca mechanik	1,0000
11.	834204	Operator sprzętu ciężkiego	1,0000
12.	931301	Robotnik budowlany	1,0000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-1/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2013 roku.

W omawianym okresie odnotowano 12 zawodów zrównoważonych (wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu większy od 0,9 a mniejszy od 1,1), czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest równe liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. W porównaniu do końca pierwszego półrocza 2012 roku znacząco zmieniło się zestawienie zawodów zrównoważonych. Nie sposób określić trendów na rynku pracy odnośnie tych zawodów, ze względu na stosunkowo małą liczbę bezrobotnych, zarejestrowanych w tych zawodach i małą liczbę ofert pracy adresowanych do osób z określonymi kwalifikacjami. Dlatego tak zmienia się co półrocze zestawienie zawodów zrównoważonych.

V. UWAGI

Niniejszy monitoring nie w pełni odzwierciedla aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Pewne zafałszowanie obrazu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest spowodowane np. zaliczeniem staży do ofert pracy, o czym już wspomniano wyżej. I tak, spośród **630 wolnych miejsc pracy**, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej w I półroczu 2013 roku, **256 ofert** to miejsca zorganizowane w ramach staży. To o **52,4%** więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Znacząco wpływa to na układ tabel zawodów zrównoważonych, nadwyżkowych i deficytowych. Wyniki raportu należy więc ostrożnie interpretować, m.in. z uwagi na fakt, że zastosowane podczas sporządzania monitoringu mierniki nie zawsze przedstawiają rzeczywisty stan zawodów deficytowych i nadwyżkowych na danym, lokalnym rynku pracy. Zwrócono także wyżej uwagę na problemy interpretacyjne, związane z zestawieniem zawodów zrównoważonych w Tabeli 7.

Powyższa analiza uprawnia do stwierdzenia, że stosowane wskaźniki nie pozwalają jednoznacznie określić, które z zawodów są jednoznacznie nadwyżkowe, a które deficytowe. Niniejszy monitoring nie oddaje zatem rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

- 1) **Tablica T-I/P-1** Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2013;
- 2) **Tablica T-I/P-1a** Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2013;
- 3) **Tablica T-I/P-3** Oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2013;
- 4) **Tablica T-I/P-3a** Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2013;
- 5) **Tablica T-I/P-4** Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2013.

Sporządził: *E. Książkowski*
tel. (0-29) 745-33-93

Akceptuję:

DYREKTOR
Powiatowego Urzędu Pracy
w Ostrowi Mazowieckiej

mgr Barbara Grabowska